วัดเซ็นกักกุจิ (Sengakuji Temple)

*รองศาสตราจารย์ ยุพา คลังสุวรรณ์**

วัดเซ็นกักกุจิ เป็นวัดพุทธที่มีชื่อเสียงมากของญี่ปุ่น วัดนี้เป็นวัดที่มีความสำคัญใน 2 ด้าน คือ เป็นวัดพุทธนิกายเซนโซโตะ(SotoZen) พระโดเก็น (Dogen) เป็นผู้นำเข้ามาในประเทศญี่ปุ่น พระรูปนี้ได้เขียนงานไว้หลายชิ้น งานชิ้นสำคัญ คือ โฌโบเก็นโซ(Shobogenzo) ซึ่งพูดถึงแนวปฏิบัติและคำสอนทางพุทธศาสนาตามความเข้าใจของพระเก็นโด วัดนี้ โตกุกาวะ อิเอยาสุ (Tokugawa Ieyasu) ผู้ซึ่งเป็นโชกุนคนแรกของยุคเอโดะ เป็นผู้สร้างในปี 1612 วัดเซ็นกักกุจิสร้างได้ 30 ปีถูกไฟไหม้ และสร้างใหม่อีกครั้ง

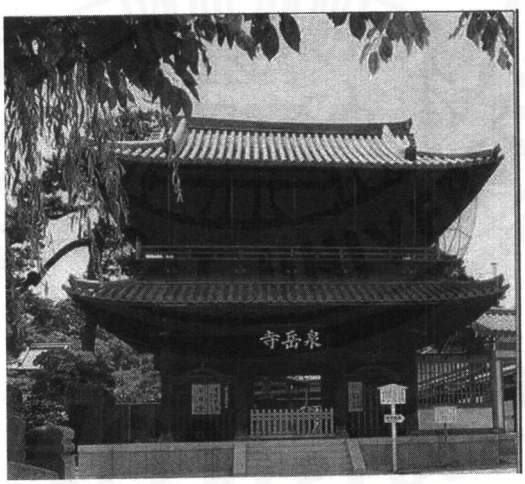

ประตูหลักของวัดเซ็นกักกุจิ

---

* รองศาสตราจารย์ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และผู้อำนวยการสถาบันเอเชียตะวันออกศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาคารหลักของวัดเซ็นกักุจิ

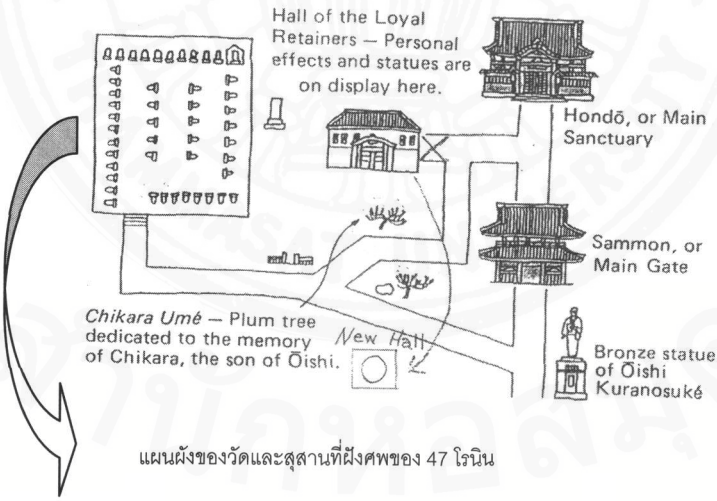

แผนผังของวัดและสุสานที่ฝังศพของ 47 โรนิน

อนุสาวรีย์ของ โยชิโอะ โออิชิผู้นำของ 47 โรนิน

นอกจากนี้ วัดนี้ยังเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ว่า Ako Incident ซึ่งเป็นเรื่องประวัติศาสตร์แห่งการล้างแค้นที่เกิดขึ้นระหว่าง 1701-1703 คนส่วนใหญ่จะรู้จัก Ako Incident ในนามของ 47 โรนิน

วัดเซ็นกักกุจิอยู่ห่างจากทางตะวันตกของสถานีเซ็นกักกุจิไป 2 นาที โดยรถไฟใต้ดินสายโทเออิ อะซะกุซา(Toei Asakusa line) เรื่องราวเกี่ยวกับ Ako Incident มีดังนี้ คือ

อาซาโนะ ทากุมิโนะ คามิ (Asano Takuminokami) อาศัยอยู่ในปราสาทของอะโคะ (Ako) อาซาโนะเป็นผู้ครองเมืองเฮียวโกะ (Hyogo Prefecture) ได้รับแต่งตั้งจากโชกุน ให้เป็นผู้จัดเตรียมต้อนรับผู้แทนจากพระราชวังเมือง เกียวโตที่จะมาเมืองเอโดะในวันที่ 11 มีนาคม 1701 ตอนแรกอาซาโนะ (Asano) ปฏิเสธไม่ยอมรับหน้าที่ เพราะเกรงว่าจะรับผิดชอบไม่ไหวในที่สุด อาซาโนะ (Asano) ยอมรับที่จะทำหน้าที่นี้โดยมีเงื่อนไขว่าถ้ามีปัญหาในการทำงานเขาขอคำปรึกษาคีระ โคสุโนะซุเกะ (kira Kozuke-no-suke) ผู้ซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับพิธีการต้อนรับเป็นอย่างดี คีระเป็นข้าราชการที่ชอบรับสินบน คีระไม่ชอบและโกรธอาซาโนะที่ส่งของขวัญไม่เหมาะสมฐานะของตน เมื่อคีระไม่ชอบอาซาโนะ ได้วางแผนทำลายเกียรติความเป็นซามูไรของอาซาโนะทำให้อาซาโนะขายหน้าต่อหน้าผู้แทนจากสำนักพระราชวังเกียวโต คีระดูถูกอาซาโนะทุกเรื่องทุกวันจนกระทั่งวันที่ 14 มีนาคม เมื่ออาซาโนะขอคำปรึกษาอีกครั้งคีระใช้คำพูดไม่สุภาพและถากถางจนอาซาโนะโกรธทนไม่ไหว จึงชักดาบ ทำร้ายคีระที่ไหล่และหน้าผากบาดเจ็บ ข้าราชการคนหนึ่งซึ่งอยู่ที่นั้นลงความเห็นว่าการกระทำของอาซาโนะถือเป็นการทำงานล้มเหลว การชักดาบในปราสาทโชกุนเป็นการกระทำผิดกฎหมาย

อาซาโนะใช้ดาบทำร้ายคีระ

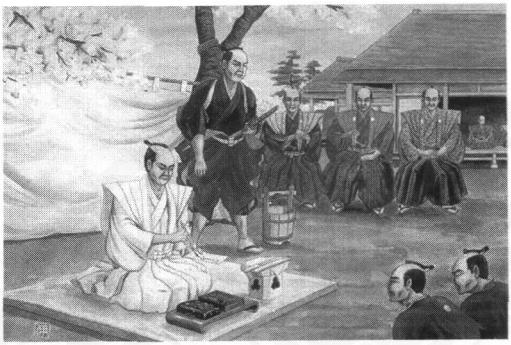

อาซาโนะถูกให้ทำพิธีคว้านท้อง

อาซาโนะถูกสั่งให้จบชีวิตด้วยการคว้านท้องโดยไม่มีการสอบสวนอย่างจริงจัง อาซาโนะยังถูกสั่งให้คว้านท้อง ในสวนในที่อยู่อาศัยของผู้ครองอื่น การคว้านท้องในสวนถือว่าเป็นคำสั่งที่ทำโดยไม่เหมาะสมกับฐานะของอาซาโนะ นอกจากนี้ยังสั่งยึดทรัพย์และห้ามตระกูลนี้เป็นผู้ครองอีก

โออิชิและโรนินอีก 46 คนช่วยกันจับคิระ ในวันที่ 14 พ.ย. ปี 1702

ในบ่ายวันเดียวกันข่าวการตายของอาซาโนะไปถึงปราสาทอะโคะของอาซาโนะ คนที่รับใช้ซึ่งมีประมาณ 200 กว่าคน ภายใต้การดูแลของโยชิโอะ โออิชิ (Yoshio Oishi) ตกใจ ผู้รับใช้หลายคนตีตัวออกห่างจากครอบครัวอาซาโนะไปเมื่อปราสาทของอะโคะถูกยึด โออิชิ (Oishi) และผู้รับใช้ของอาซาโนะ (Asano) คิดจะแก้แค้นแทนเจ้านาย..... ต่อมาผู้ที่มีความตั้งใจจะแก้แค้นให้เจ้านายเหลือเพียง 47 คนเหล่านี้ได้ปลอมตัวและแยกย้ายกันไป เพื่อรอโอกาสแก้แค้น คีระ

(Kira) เกรงว่า ลูกน้องของอาซาโนะจะกลับมาทำร้ายตน จึงส่งคนไปสืบพฤติกรรมของโออิชิ (Oishi) โออิชิ รู้ว่า ถูกจับตามองและถูกติดตามอยู่ตลอดเวลาจึงไม่ยอมแสดงจุดมุ่งหมายที่แท้จริงให้ใครทราบ ไม่ว่า 47 โรนินจะยากลำบากสักปานใด โออิชิและโรนินอีก 46 คนก็ยอมอดทนเพื่อล้างแค้นแทนเจ้านาย

ในที่สุด 47โรนินก็สามารถจะเข้าปราสาทของ คีระ (Kira) พร้อมบังคับให้คีระ (Kira) จบชีวิตด้วยการฆ่าตัวตายเช้าวันที่ 15 ธันวาคม 1703 เมื่อศีรษะของคีระ (Kira) หลุดจากร่าง 47 โรนินได้นำศีรษะและดาบที่อาซาโนะใช้ฆ่าตัวตายไปวางที่หลุมฝังศพของเจ้านายที่วัดเซ็นกากุจิในเมืองโตเกียว เพื่อรายงานให้เจ้านายที่ตายทราบว่า พวกตนได้แก้แค้นแทนแล้ว โออิชิ (Oishi) และโรนินทั้งหมดตั้งใจจะฆ่าตัวตายตามเจ้านายไป

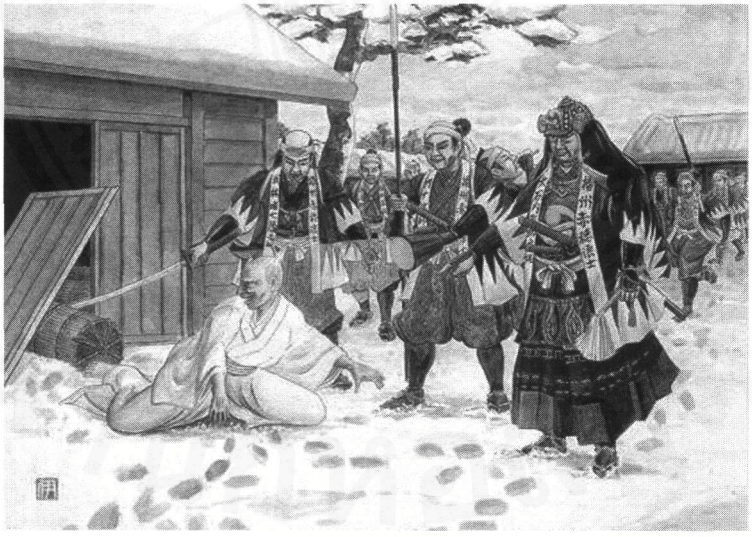

47 โรนินไปจับตัว คิระที่กำบัง

47 โรนินนำศีรษะของคีระไปวางไว้ที่สุสานของอาซาโนะ

โชกุน ท์ซุเนโยชิ (Tsuneyoshi) สั่งให้ 47 โรนิน ทำการฆ่าตัวตาย เพราะโชกุนเห็นว่า เป็นความประสงค์ของ 47 โรนิน และไปเป็นตามกฎหมาย ด้วย เมื่อรัฐบาลเมจิยกเลิกชนชั้นนักรบ การฆ่าตัวตายแบบคว้านท้องที่เรียกว่า เซ็ฟปักกุ (Seppuku) ที่เป็นการลงโทษอย่างทรงเกียรติสำหรับความผิดก็ยกเลิก ไปด้วย ถึงแม้จะมี 47 โรนิน แต่ในช่วงที่เกิดเหตุการณ์มีเพียง 46 คนเท่านั้น ที่ได้ทำการคว้านท้อง ส่วนอีกคน คือ คิชิเอมอน เตราซากะ (Kichiemon Terasaka) ซึ่งตอนนั้นอายุ 38 ปี มีตำแหน่งเล็กสุดในบรรดา 47 โรนิน ได้ หายไปช่วงที่ คีระ (Kira) ถูกฆ่าตาย โออิชิ (Oishi) ให้เตราซากะเป็นผู้ส่งข่าว ให้โยเซ็นอิน (Yozen-in) แม่หม้ายของอาซาโนะ (Asano) ไดกักกุ อาซาโนะ (Daigaku Asano)น้องชาย และทายาทของอาซาโนะ (Asano) ทราบ เทราซากะ (Terasaka) กลับมาถึงเมืองเอโดะในเดือนมีนาคมหลังการตายของ 46 โรนิน และรายงานตัวเองเป็นสมาชิกของ 47 โรนิน แต่เทราซากะ (Terasaka)

พ้นความผิด เพราะคดีได้ถูกปิดไปแล้ว เทราซากะตายเมื่ออายุ 83 ปี แต่เนื่องจากเขาเป็นสมาชิกของ 47 โรนิน วัดได้ทำป้ายหินชื่อให้เขาด้วย

อนุสาวรีย์รูปของโอชิ ผู้นำของ 46 โรนิน

เสื้อของโรนิน 1 ใน 47 คน

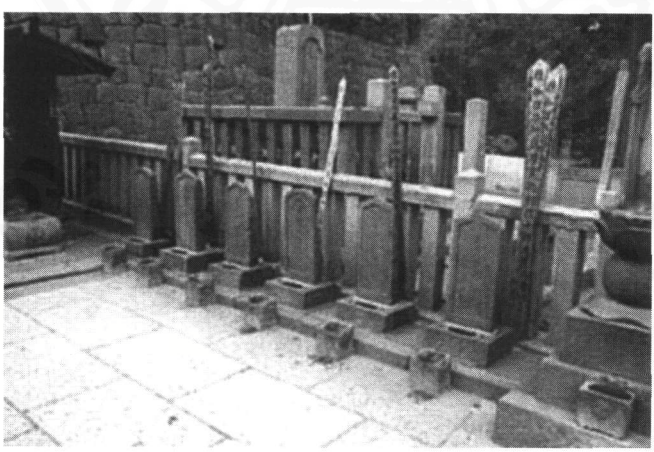

สุสานของ 47 โรนิน

47 โรนิน ได้ฝังอยู่ใกล้หลุมฝังศพของเจ้านาย เรื่องราวของ 47 โรนิน เป็นเรื่องที่ได้รับความนิยมชมชอบชื่นชม และความเห็นใจจากประชาชนคนญี่ปุ่น เพราะเจตจำนงอันแน่วแน่ที่จะทดแทนคุณเจ้านายด้วยการสละชีพ คนญี่ปุ่นประทับใจกับความจงรักภักดีของ 47 โรนิน มากจนนำเรื่องของ 47 โรนิน มาแสดงในละครคาบูกิ กล่าวกันว่า ผู้จัดการโรงละครมักจะนำเรื่อง 47 โรนิน มาแสดงช่วงที่เห็นว่า ธุรกิจของโรงละครกำลังจะแย่ เพราะการแสดงเรื่อง 47 โรนิน สามารถช่วยฟื้นฐานะการเงินของโรงละครได้

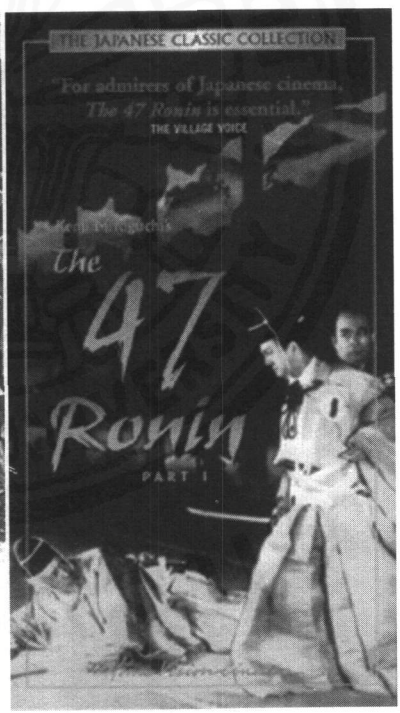

เรื่อง 47 โรนิน ถูกนำมาสร้างเป็นละครและหนัง

ในวัดเซ็นกากุจิยังมีป้ายหินชื่อสำหรับนักรบอีกคน คือ คิเคน มูราคามิ (Kiken Murakami) ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับคีระ และอาซาโนะ แต่ศพฝังอยู่ในวัดนี้ เรื่องมีอยู่ว่า มูราคามิ เสนอตัวจะช่วยโออิชิแก้แค้นแทนเจ้านาย โออิชิทำแกล้งดื่มเหล้าเมา มูราคามินึกว่าโออิชิความล้มเลิกตั้งใจจะแก้แค้นแทนเจ้านาย และคิดว่าโออิชิขาดจิตวิญญาณของความเป็นซามูไร พร้อมทั้งดูถูกโออิชิว่า เป็นคนขี้ขลาด ต่อมาเมื่อมูราคามิได้ยินว่า โออิชิและผู้ติดตาม ทำการแก้แค้นแทนเจ้านายสำเร็จตามที่ได้ตั้งใจไว้ เขาเสียใจมากที่ได้สบประมาณ 47 โรนิน เขาจึงฆ่าตัวตายต่อหน้าหลุมฝังศพของ 47 โรนิน
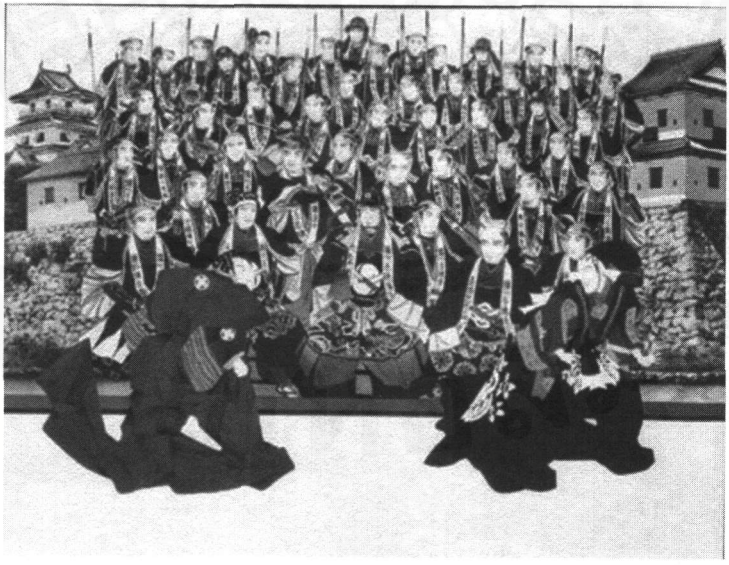
โรนินเป็นคำที่ใช้กับคนที่ไม่มีสังกัดคือไม่มีนาย เดิม 47 โรนินนี้ก็คือซามุไร เมื่อเจ้านายตาย ซามุไรทั้ง 47 คนก็กลายเป็นโรนินไป คำว่า โรนินยังใช้ในความหมายอื่นด้วยเช่นคนที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้และกำลังรอจะสอบเข้าใหม่ คนกลุ่มนี้จะเรียกว่าโรนิน